

A civil szervezetek 2012-ben több mint 30 milliárd forinthez juthatnak

A civil szervezetek az állami és az uniós források, valamint a központi költségvetésen kívüli támogatások révén 30 milliárd forintot jócskán meghaladó bevételhez juthatnak 2012-ben – mondta dr. Latorcai Csaba, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára az MTI-nek adott év végi interjújában.

Latorcai Csaba hangsúlyozta: a civilek támogatására az elfogadott költségvetés közvetlenül 3,4 milliárd forintot biztosít. Ez az összeg nem zárolható, nem vonható el és maradványtartási kötelezettséggel sem terhelhető – mondta. A helyettes államtitkár közlése szerint ez az összeg biztosan emelkedni fog, mert a civiltörvényben rögzített új szabályok szerint a Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) helyébe lépő Nemzeti Együttműködési Alapnak (NEA) költségvetésen kívüli forrásai is lehetnek.

Kiemelte, hogy 2012-ben már uniós források is rendelkezésre állnak majd. Mint elmondta, jelenleg azt készítik elő, hogy a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) konstrukcióján belül többmilliárdos, akár 10 milliárd forintnyi forrást sikerüljön biztosítani a civileknek, kifejezetten foglalkoztatást erősítő vagy serkentő programokra. Már 2011-ben is 13 milliárd forintnyi forrás jutott a civileknek, ezen felül több mint 20 milliárd forint olyan programokra, feladatok ellátására, szolgáltatások biztosítására – akár normatív alapon –, amelyeket nagyrészt civilek végeztek. Ez a forrás meglesz a következő évben is, sőt az uniós források bevonásával növekedni is fog, így az összeg messze meghaladhatja a 30 milliárd forintot – tette hozzá a helyettes államtitkár.

Latorcai Csaba a néhány hete elfogadott civiltörvényről azt mondta: soha nem látott, szigorú összeférhetetlenségi szabályokat alkalmaznak a Nemzeti Együttműködési Alapnál (NEA), így a döntéshozók érdekeltségi körébe eső szervezetek nem részesülhetnek támogatásban. A NEA tanácsa és az egyes kollégiumok 2012 első hónapjaiban állhatnak fel, a tagokat megválaszthatják és március 15-ig közzétehetik a pályázati felhívásokat. A civil társadalmi kapcsolatokért is felelős helyettes államtitkár emlékeztetett arra, hogy a törvény szerint a NEA pályázatait minden évben február 15-ig kell nyilvánosságra hozni, de 2012-ben ez a határidő – a testületek felállítása érdekében – március 15-e lesz. A törvényjavaslatot ért korábbi bírálatokra reagálva azt mondta, hogy eddig is volt országgyűlési és miniszteri delegált az NCA-

ban, s az sem volt előírás, hogy a delegáltak civilnek kell lennie. Így az új NEA felállítása egyfajta garanciát jelenthet – vélekedett a helyettes államtitkár. Mint mondta, a civil szektorért felelős miniszternek (jelenleg a közigazgatási és igazságügyi miniszternek) is a stratégiai partnerek jelölése alapján kell delegálnia a NEA-ba. Az adott ágazatban jelentősnek minősülő civil szervezet lehet stratégiai partner, amely így az ágazaton belüli szervezetek véleményét közvetlenül is meg tudja jeleníteni.

Latorcai Csaba kitért az Állami Számvevőszéknek (ÁSZ) a civil szervezetek gazdálkodását vizsgáló jelentésére is, amely az összegzése szerint egyértelműen megállapította az eddigi döntéshozatali rendszer teljes alkalmatlanságát. A helyettes államtitkár szerint az ÁSZ által az NCA-nál feltárt 20 millió forintnyi szabálytalanság összességében kevés, de ahhoz képest, hogy ez egy szűrőpróbaszerű ellenőrzés volt, rengeteg. Mint közölte, ez a 400 millió forintnyi megvizsgált támogatás öt százaléka. A helyettes államtitkarság az új törvény előkészítése során egyeztetett az ÁSZ-szal, amely üdvözölte az új szabályozást – mondta el a szakpolitikus.

Latorcai Csaba beszélt a korábban több bírálatot kapott egyedi miniszteri keretről is. Úgy fogalmazott, a keret céljainak parlamenti ismertetésekor lecsillapodtak a kedélyek. A helyettes államtitkár hozzátette: így formai okok miatt „nem véreznek majd el” formailag hibás, ám társadalmilag felkarolandó kezdeményezések. Közlése szerint a teljes civil szférára támogatására fordítható összeg tíz százalékaról rendelkezhet a tárcavezető.

Latorcai Csaba azt mondta, nem tudni, jelenleg hány civil szervezet létezik, ezért létrehoznak egy közhiteles nyilvántartást, amelyet 2012-ben feltöltenek, és azt a bíróságok fogják vezetni. Akkor lesz majd látható, hogy hány szervezet van. Hozzátette: azok a civil szervezetek, amelyek 2012. május 31-ig nem nyújtják be a bíróságra mérlegbeszámolójukat és tevékenységi jelentésüket, felszólítást kapnak. Ha ennek sem tesznek eleget, akkor az ügyészség törvényességi felügyeleti eljárás eredményeként kezdeményezi a bíróságnál a megszüntetést.

Latorcai Csaba szerint ez ugyan hosszú folyamat, de nem jelent adminisztratív terhet a civil szervezeteknek. Hangsúlyozta: újdonság, hogy ezzel lehetőség nyílik a nem létező, nem működő, vagy nem civil tevékenységet végző szervezetek végelszámolás vagy felszámolás útján történő megszüntetésére.

A helyettes államtitkár ismertette a közhasznúvá válás törvényi feltételeit: minden állami, önkormányzati tevékenységet végző szervezet, amely mögött minimális támogatottság áll, és amely rendelkezik olyan erőforrásokkal, amelyek ezen tevékenység végzéséhez szükségesek, az a jövőben közhasznúvá válik. Egyetlen tevékenységet sem szeretnének preferálni, így azok nincsenek felsorolva – tette hozzá.

Latorcai Csaba a helyettes államtitkárság előtt álló legfontosabb feladatokat ismertetve kiemelte: meg kell alkotni a végrehajtási rendeleteket, a forrásokat pedig a civil szervezetek között úgy kell elosztani, azokat oda kell rendelni, ahol „megadatik a lehetőség, hogy azáltal kitörjenek és megmutassák magukat egész Magyarország számára”.

(mti)

Év eleji tennivalók...

A nemzetiségi önkormányzatok elnevezéséről:

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.) 92. § (4) bekezdése b) pontja szerint a nemzetiségi önkormányzat dönt „a nemzetiségi önkormányzat elnevezéséről, jelképeiről, az általa képviselt nemzetiség ünnepeiről.”

A Njtv. 113. § b) pontja szerint: A helyi nemzetiségi önkormányzat - jogszabályi keretek között - át nem ruházható hatáskörében, minősített többséggel határozza meg törvényes működésének feltételeit, így a nemzetiségi önkormányzat elnevezését, jelképeit, az általa képviselt nemzetiség ünnepeit.

A fenti törvényhelyek alapján álláspontom szerint a nemzetiségi önkormányzat a jogszabályok keretei között szabadon állapíthatják meg elnevezésüket, azzal, hogy az elnevezésnek meg kell felelnie a névkizárólagosság elvének, és nem lehet félrevezető, megtévesztő. Ezt az álláspontomat osztja dr. Latorczai Csaba, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium államtitkára is, aki szerint „a nemzetiségi önkormányzatok szabad névválasztásának egyetlen korlátja, hogy másik nemzetiségi önkormányzattól és egyéb más szervezettől megkülönböztethetőnek kell lennie, következőképpen abban az esetben, ha a nemzetiségi önkormányzat nevében a 13 nemzetiség közül konkrétan 1 nemzetiség meghatározásra kerül – tekintettel arra, hogy ez a nemzetiség gyűjtőfogalom konkretizálását jelenti – elégséges az önkormányzati szint és az önkormányzat szervezeti megjelölés ahhoz, hogy az adott szervezet minden más szervezettől megkülönböztethető legyen. Hangsúlyozandó, hogy az Njtv. 159. § (1) bekezdése ezzel nem ellentétes, tekintettel arra, hogy más kérdésről, jelesül a kisebbségi önkormányzat, mint szervezettípus általános elnevezésének helyébe lépő nemzetiségi önkormányzat elnevezéséről rendelkezik, és nem az egyes önkormányzatok névviseeléséről.”

Mindebből következik, hogy a nemzetiségi önkormányzat nevében nem kell feltétlenül feltüntetni a nemzetiségi jelzőt, sőt az elnevezésben akár a kisebbségi jelző is feltüntethető.

A számlanyitásról:

A Njtv. 133. §-a szerint a nemzetiségi önkormányzat önálló pénzforgalmi számlát vezet. Ez a rendelkezés

azt jelenti, hogy a kisebbségi önkormányzatok által használt és települési önkormányzatok számlájához kapcsolódó ún. alszámla vezetésének lehetősége megszűnik, és önálló fizetési számlával kell rendelkeznie a nemzetiségi önkormányzatnak.

A Njtv. 159. § (6) bekezdése ugyanakkor arról rendelkezik, hogy a nemzetiségi önkormányzat 2013. január 1-jétől vezeteti választása szerint a Kincstárnál vagy más pénzforgalmi szolgáltatónál a számláját. Ebből következik, hogy 2012. évben nincs választási lehetősége a nemzetiségi önkormányzatnak.

A helyi nemzetiségi önkormányzat fizetési számláját 2012. évben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 84. § (2) bekezdése szerint csak a helyi önkormányzat által választott számlavezetőnél vezetheti.

A számlanyitást 2012. január 31-ig indítani szükséges, a feladatot a gazdálkodási feladatot ellátó önkormányzati hivatalnak kell elvégeznie, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet 147. § (1) bekezdése alapján.

A fizetési számla megnyitásával, a korábbi számla megszüntetésével kapcsolatos feladatokat az önkormányzati hivatal végzi el, a nemzetiségi önkormányzat elnökének közreműködésével.

A számlanyitásról, illetve az alszámla megszüntetéséről nem kell külön testületi határozatot hozni, mivel a jogszabályokat kell végrehajtani a nemzetiségi önkormányzatnak illetve az önkormányzat hivatalának.

Az adószámról:

A Njtv. 2. § 2. pontja szerint a nemzetiségi önkormányzat jogi személy, a Njtv. 78. § (3) bekezdése szerint pedig a nemzetiségi önkormányzat a nemzetiségi közügyek intézése során feladat- és hatáskörében eljárva határozatot hoz, önállóan igazgat, tulajdona tekintetében tulajdonosként jár el, önállóan megalkotja költségvetését és ezen alapuló költségvetési gazdálkodást folytat. Ebből következik, hogy a nemzetiségi önkormányzatnak adószámmal kell rendelkeznie.

Az adószámot a magyar államkincstár területi szervénél kell igényelni (Nem a Nemzeti Adóhivatal és Vámhivaltól!). Azokat a nemzetiségi önkormányzatoknak, amelyek korábban nem vettek törzskönyvi

nyilvántartásba, az adószám igénylésével párhuzamosan törzskönyvi nyilvántartásba is kell venni. A törzskönyvi nyilvántartással és az adószám igénylésével kapcsolatban a www.allamkincstar.gov.hu honlapon, a törzskönyvi nyilvántartás menüpont alatt lehet informálódni. (A törzskönyvi bejegyzési kérelem a T10-es nyomtatvány, az adószám igényléséhez a T01A, illetve a T10ÁFA nyomtatvány a kitöltendő)

Nyomatékosan felhívom a figyelmet arra, hogy a törzskönyvi nyilvántartásba vétellel, illetve az adószám igénylésével kapcsolatos teendőket a helyi önkormányzatok hivatalai segítségével kell elvégezni, miután az államháztartási törvény 27. § (2) bekezdése kimondja, hogy „a helyi nemzetiségi önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról a helyi nemzetiségi önkormányzat székhelye szerinti helyi önkormányzat önkormányzati hivatala gondoskodik.”

Az együttműködési megállapodásról:

A Njtv. 80. § szerint a helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére – annak székhelyén – biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról. A feladatellátáshoz kapcsolódó költségeket – a testületi tagok és tisztségviselők telefonhasználatának költségei kivételével – a helyi önkormányzat viseli. (A minimálisan ellátandó feladatok felsorolását a Njtv. 80. §(1) bekezdése a)-e) pontjai tartalmazzák.)

A helyi önkormányzat kötelezettségének teljesítése érdekében harminc napon belül biztosítja a rendeltetészerű helyiséghasználatot, valamint a helyiséghasználatra, a további feltételek biztosítására és a feladatok ellátására vonatkozóan megállapodást köt a helyi nemzetiségi önkormányzattal. A megállapodást minden év január 31. napjáig, általános vagy időközi választás esetén az alakuló ülést követő harminc napon belül felül kell vizsgálni.

A 2011. december 31-éig megkötött együttműködési megállapodásokat 2012. június 1-jéig kell felülvizsgálni, és a Njtv. szerinti tartalommal megkötöni. Az új megállapodás megkötéséig a korábban elfogadott együttműködési megállapodást kell alkalmazni. Javaslom, hogy az együttműködési megállapodások felülvizsgálatát a nemzetiségi önkormányzatok a helyi önkormányzatokkal együttműködve mielőbb végezzék el.

Az együttműködési megállapodás megkötését, módosítását követően harminc napon belül mind a helyi, mind a nemzetiségi önkormányzatnak szervezeti és működési szabályzatában rögzítenie kell a megállapodás szerinti működési feltételeket.

A nemzetiségi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról:

Amennyiben a nemzetiségi önkormányzat döntött az esetleges névváltozásról (tehát pl.: a nevéből elhagyta a kisebbségi jelzőt) megigényelte adószámát, meg-

nyitotta önálló fizetési számláját, megkötötte a helyi önkormányzattal az új együttműködési megállapodást, a szervezeti és működési szabályzatát módosítania kell.

A kötelezettségvállalásról és ellenjegyzésről:

Megváltoztak az utalványozásra és ellenjegyzésre vonatkozó szabályok is.

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet 55. § (2) bekezdésének g) pontja alapján nem a jegyző a pénzügyi ellenjegyző, hanem a gazdasági vezető. A jegyző ellenjegyzése kizárólag jogi ellenjegyzés lehet, de ez az ellenjegyzés nem a kötelezettségvállalás pénzügyi folyamatához, hanem a szerződés készítés folyamatához tartozik és a törvényességi felügyeleti tartalmat jelent.

Az új szabályozás alapján megszűnt az a lehetőség is, hogy a pénzügyi ellenjegyző a nemzetiségi önkormányzat képviselője is lehet. (368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet 55. § (2) g) pontja)

A jegyzőkönyvekről:

A testület üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet magyar nyelven és az ülésen használt tárgyalási nyelven is el kell készíteni. A két nyelven készített jegyzőkönyv mindegyike hitelesnek tekintendő. A jegyzőkönyv közokirat. A jegyzőkönyv tartalmazza a testületi ülés helyét és időpontját, a megjelent nemzetiségi önkormányzati képviselők nevét, az ülésről történő távozásuk időpontját, a meghívottak nevét, megjelenésük tényét, a javasolt, elfogadott és tárgyaltnapirendi pontokat, az előterjesztéseket, az egyes napirendi pontokhoz hozzászólók nevét, részvételük jogcímét, a hozzászólásuk, illetve az ülésen elhangzottak lényegét, a szavazásra feltett döntési javaslat pontos tartalmát, a döntéshozatalban résztvevők számát, a döntésből kizárt önkormányzati képviselő nevét és a kizárás indokát, a jegyző vagy megbízottja jogszállásértékre vonatkozó jelzését, a szavazás számszerű eredményét, a hozott döntéseket és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottakat.

A jegyzőkönyvet az ülést levezető elnök és – amennyiben csak magyar nyelven készült – a testület által a képviselők közül kijelölt jegyzőkönyv-hitelesítő írja alá. A nemzetiség nyelvén is elkészített jegyzőkönyvet a testület által a képviselők közül kijelölt jegyzőkönyv-hitelesítő írja alá, akinek személye eltér a magyar nyelvű jegyzőkönyvet hitelesítő képviselőtől. Ha a jegyzőkönyv két nyelven készül, a jegyzőkönyv-hitelesítők mindkét változatot kölcsönösen is aláírják.

A települési nemzetiségi önkormányzat elnöke a jegyzőkönyvet az ülést követő tizenöt napon belül megküldi a fővárosi és megyei kormányhivatalnak, valamint a jegyzőnek vagy megbízottjának.

A nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete, közgyűlése és bizottsága ülésének jegyzőkönyve részét képezi az ülésre szóló meghívó, a közmeghallgatásról szóló közlemény és az előterjesztések. (Njtv. 95. §)

*Heinek Ottó, Dr. Buzál Attila
és munkatársaik összeállítása*